

VIET CONGO NEPAVYKO IŠARDYTI RINKIMU

Ališauskas, K. 11 2 66
7312 S. Washtenaw Ave.
CHICAGO, ILL., 60629

BUVĖS SUKARNO BANKŲ MINISTERIS INDONEZijoje PASMERTAS MIRTĮ

Jis padarė kraštui 278 milijonus nuostolių

JAKARTA. — Indonezijos prezidentas Sukarno pakliuvo į naujus nemalonumus. Specialus teismas nutėisė mirties bausme buvusį bankų ministrą Jusuf Mudo Dalam ir konfiskavo visus jo namus, automobilius ir dvarus. Dalam buvo artimas Sukarno draugas ir teisme paaiškėjo, kad daugelis jo finansinių aferų buvo daromos su Sukarno žinia ir pritarimu. Dalam savo kalboje teismui pareiškė, kad jis buvęs tik prezidento asistentas, veikęs jo pavedimu ir atsakomybę tik prezidentui Sukarno.

Turėjo 6 žmonas

Teisme paaiškėjo daugelis finansininko Dalam privataus gyvenimo paslapčių. Jis turėjęs net šešias žmonas, kurių kiekviena gyvenusi atskirame puošniame name ir važinėjusi brangiais užsieniškais automobiliais. Moslemų įstatymai leidžia Indonezijoje turėti ne daugiau keturių žmonių. Teismui tačiau daurių žmonių. Teismui tačiau daurių žmonių. Teismui tačiau daurių žmonių.

Prokuroras įrodė, kad Dalam per savo draugus ir žmonas nelegaliai davė teisę privačioms bendrovėms importuoti iš užsienio liuksusines prekes ir jas pardavinėti Indonezijoje. Tokių nelegalių importo leidimų Dalam suteikęs dviem savo žmonom ir kitiems už 270 milijonų dolerių. Tokios sumos netekęs Indonezijos valstybės iždas.

Buvęs slaptas komunistas

Negana to, Dalam iš specialaus "revoliucijos" fondo pasisavino apie 8 milijonus dolerių. Tais pinigais jis steigė privačias bendroves, kurių dvi buvo ir prezidento Sukarno remiamos.

Prezidentui ši byla buvo ypatingai nemaloni, nes Dalam buvo kaltinamas slapta priklausęs Indonezijos komunistų partijai. Tik beaiškinant jo komunistinę veiklą, paaiškėjo ir jo nusikaltimai banke. Prokuroras nurodė savo kalboje, kad Dalam veiksmi sugriovė krašto ekonomiką ir nusiskurdino didelę dalį Indonezijos gyventojų.

Dalam yra pirmas buvęs Indonezijos ministeris iš suimtų 17, patekęs į teismą. Indonezijos spauda labai plačiai jo teismą aprašinėjo. Visi atradimai labai pakenkė prezidento Sukarno autoritetui. Nėtolimoje ateity bus teisiami ir kiti ministrai. Jų tarpe ir buvęs užsienio reikalų ministeris Subandrio. Manoma, kad daug Sukarno nepalankios medžiagos iškilis ir ateities teismuose.

Vis svečiai iš kitur

Vilniaus Filharmonijos salėje jau visiškai įsivyravo rusiškai nudažytas "proletarinis internacionalizmas". Šio salę daugiausia koncertuoja svečiai iš Rusijos, iš "satelitinių" kraštų, kartais ir iš tolimųjų vakarų. Kai reikia tarpininkavimo tarp svečių ir publikos, vartojama "proletarinio internacionalo" kalba — rusų.

Neseniai Vilniuje (ir Kaune) lankėsi Varšuvos radijono koncertinė grupė "Zgadu-Zgadulia" (pakviesta 1967 metais koncertuoti Amerikoje). Jų koncertų metu buvo rengiami savotiški konkursai, šūkiu "Ar pažįsti savo kaimyną" (atseit, Lenkiją). Tas šūkis per visą sceną užrašytas ne lietuviškai, ne lenkiškai, o rusiškai, lygiai kaip ir visa konkurso rezultatų skelbimo lenta. (E)

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Prezidentas Johnsonas pasirašė šeštadienį naują įstatymą, kuriuo federalinė valdžia skiria 4.7 milijonus dolerių padėti amerikiečiams įsigyti nuosavus namus. Vadinamieji mortgidižiai bus apdrausti federalinės valdžios ar garantuoti veteranų administracijos. Manoma, kad įstatymas padės dar apie 300,000 amerikiečių įsigyti namus.

FORT DIX. — Kariuomenės teismas nubaudė trečią kareivį, atsisakiusį vykti į P. Vietnamą, penkiais metais kalėjimo. Trys New Yorko jaunuoliai, sukurstyti komunistų, spaudos konferencijoje pareiškė, kad jie neklausys karininkų ir nevažiuos į Vietnamą. Taip jie ir padarė. Teismas davė vienam tris, o kitiems dviem po 5 metus sunkiųjų darbų kalėjimo.

WASHINGTONAS. — Tarpautinio Raudonojo Kryžiaus pareiškimas pranešė, kad nuo kovo mėnesio šiaurės Vietnamo valdžia nebeįleidžia siuntinių Amerikos lakūnams, esantiems šiaurės Vietnamo belaisvėje.

CAPE KENNEDY. — Gemini 11 išsivimas į erdves buvo atidėtas antrą kartą. Manoma, kad šiandien visi raketose pastebėti netikslumai bus pataisyti ir erdvės kelionė prasidės.

HANOJUS. — Šiaurės Vietnamo valdžia paneigė gandus, kad ji prašiusi sovietų padėti surasti taikingą Vietnamo karo išeičių. Hanojaus vyriausybė vėl pakartojo reikalavimą, kad amerikiečiai išvažiuotų iš Vietnamo.

SINGAPURAS. — Indonezija ir Singapuras pasirašė prekybos sutartį. Prekyba tarp abiejų kraštų nutrūko prieš tris metus, kai Indonezija paskelbė kovą Malajzijai, kurios dalimi Singapuras buvo.

JOHANNESBURGAS. — Į P. Afriką vis nemažai imigruoja baltųjų iš Anglijos, Vokietijos, Olandijos ir Italijos. Paskutiniu metu prasidėjo ir baltųjų įvažiavimas iš Afrikos valstybių, ypatingai iš Rodezijos.

Senamiesčių apsauga

Vilniškė valdžia nutarė, pradėdant 1967 metais, perstatyti Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Kėdainių senamiesčių kai kurias dalis pagal suderintus su Kultūros ministerija ty senamiesčių restauravimo projektus. Išsaugant architektūrinio bei meninio požiūriu vertingus pastatus, būsią pagerintos sanitarinės — buitinės sąlygos: sutvarkyti kiemai, aikštelės, ir įvesta kanalizacija, vandentiekis, elektra, dujos, karšto vandens tiekimas. Tas viltingas pažadas džiugina ir kartu liudija, kokio padėty tie senamiesčiai yra dabar. (E)

Pietų Vietname, netoli Kambodijos sienos, prie Pleiku miestelio, dvi vietnamietės, rūkydamos cigaras, klausosi kandidato į seimą kalbos. Neatrodo, kad tas kandidatas būtų joms viską pakankamai išaiškinęs.

SENATORIUS DIRKSENAS ATSIKAKĖ PAREMTI CIVILINIŲ TEISIŲ BILIŲ

Čikagoje buvo suimtas negrų vadas Lucas ir nacių vadas Rockwell

WASHINGTONAS. — Senato daugumos vadas senatorius Mansfield šeštadienį turėjo pasitarimą su vyriausiu valstybės prokuroru Katzenbachu ir senato mažumos vadu senatorium Dirksenu. Buvo svarstyta, kaip pavesti senate civilinių teisių įstatymą, kurio daugelis senatorių nenori priimti dėl jo "open housing" nuostatų. Atstovų rūmai šį įstatymą jau priėmė, tačiau senate jis užkliuvo. Po pasitarimo senatorius Dirksenas pareiškė, kad civilinių teisių įstatymas yra miręs. Jo pareiškimu "senatas turi parodyti Amerikos žmonėms, kad jis nebus įbauginamas žygiams ir demonstracijomis priimti netikusį įstatymą mažai daliai žmonių".

Tuo tarpu negrų keliai neramumai vėl prasidėjo Atlanto mieste. Pradžią riaušėms davė dviejų negrų jaunuolių peršovimas. Liudininkai pasakoja, kad iš pravažiuojančio automobilio, kuriame sėdėjo baltas vyras, moteris ir vaikas, kažkas paleido šūvį į negrų būrį. Vienas negras buvo užmuštas, kitas — sužeistas.

Negrai tuoj savo rajone pradėjo riaušes. Atvykus policijai iš minios buvo paleistas šūvis, kuris sužeidė vieną baltą policijos seržantą. Policija suėmė 58 asmenis. Riaušės tęsėsi visą naktį.

Nesumokėjo baudos

Čikagoje šeštadienį policija suėmė negrų vadą Robert Lucas, kuris vadovavo demonstracijai Cicero mieste. Jis kaltinamas nesumokėjęs jam teismo priteistos baudos—2,000 dolerių. Bauda jam buvo skirta už jo elgesį pernai vasarą, kada jis traukė susisiekimą ir ardė tvarką, demonstruodamas už negrų teises. Jo organizacijos nariai — Congress of Racial Equality — bandė vakar surinkti reikiama sumą pinigų, kad Lucas būtų paleistas iš kalėjimo.

Silpnas nacių žygis

Šeštadienio demonstracija, kurią organizavo Amerikos nacių partija, vadovaujama George Lincoln Rockwell, nebuvo labai sėkminga. Į negrų rajoną 63 gatvėje atžygiavo vos virš šimto baltųjų. Juos lydėjo policija. Iš Marquette Parko išžygiavo didesnis skaičius baltųjų — apie 500. Tačiau prieš negrų gyve-

Whitman smegenyse rado pikta auglį

AUSTIN, Texas. — Daktarų komisija, kuri po mirties tyrinėjo žmogžudžio Charles Whitman kūną, atrado, kad jo smegenyse buvo piktybinis auglys. Kaip žinoma, Whitman, nužudęs savo žmoną ir motiną, užlipo į aukštą universiteto bokštą ir iš ten nušovė 14 asmenų, o sužeidė 31.

Daktarų komisija, kurioje buvo 32 specialistai, praneša, kad rastas smegenyse auglys galėjo paveikti Whitmano nenormalų elgesį. Jis nebūtų išgyvenęs ilgiau kaip 12 mėnesių. Daktarai nerado jokių ženklų, kad Whitman būtų žmogžudysė diena paėmęs kokius nors narkotikus. Buvo patirta, kad jis anksčiau narkotikus ir jaudinančius vaistus imdavęs.

SAO PAULO. — Brazilijoje Sao Paulo studentai streikuoja. Policija suėmė 178 studentų vadus.

Palangoj, vietoj senos orkestro estrados pušyne, numatyti ateinantiems metams pastatyti 1,500 vietų koncertinė salė. Projekto autoriai — arch. V. Gerulis ir inž. V. Vėlavicius. (E)

Vasarvietėje nėra kur apsigyventi

Nors Kaunas, bent gyventojų skaičiumi, nuo priešbolševikinių laikų jau beveik padvigubėjo ir virto ketvirtuoju milijonų gyventojų didmiesčiu, pačioj jo pašonėj esanti Kačerginės vasarvietė (kadaije populiarūs kauniečių gegužinavimo vieta) — nė iš vietos. Vasarotojų ir pionierių stovyklų ir čia nemaža privažiuoja, bet "vasarvietėj" nėra kur nei apsigyventi, nei pavalgyti.

Esanti tik viena maisto parduotuvė ir vienas paviljonas, kuriame parduoda tik alų, degtinę ir kiek šaltų užkandžių ("girtuokliams pirmenybė"). Nėra pirties, o kirpėjas užsuka tik kartą per dvi savaites. (E)

New Yorko demokratai pasirinko New Yorko miesto tarybos pirmininką Frank O'Connor kandidatui į valstijos gubernatorių. Jam bus sunku įveikti gub. Nelson Rockefeller. Didelė klūpinti jam bus Franklin D. Roosevelt Jr. nutarimas kandidatuoti į gubernatorių liberalų partijos vardu.

VIET CONGO TERORIZMAS MAŽAI PAKENKĖ P. VIETNAMO RINKIMAMS

Manoma, kad balsavo apie 60% gyventojų

SAIGONAS. — Pietų Vietname sekmadienį įvyko rinkimai į konstitucinę asamblėją. Nors komunistai visomis jėgomis stengėsi balsavimus sutrukdyti, tačiau vyriausybės rankose esančiose srityse, ypač kur buvo daugiau kariuomenės, rinkimai vyko patenkinamai. Manoma, kad apie 60% visų Pietų Vietnamo registruotų balsuotojų atidavė savo balsus. Teroro veiksmai daugelį kaimų gyventojų atbaidė nuo balsavimo. Netoli Saigono komunistai išspogdino traukinį ir įvykdė tris kart daugiau teroro aktų, negu normaliai įvykdydavo.

Lietuvos "Sportas" apie plaukiką Mao

Vilniuje leidžiamieji laikraščiai paprastai savo iniciatyva nesivelia į ginčus su Kinijos komunistais. Jei reikia paskelbti kokį atsikirtimą, tai išsiverčia ir persispaudina iš Pravdos ar Izvestijų.

Bet rugpjūčio 18 dienos Sportas (!) leido sau pasportuoti sa tyros srity ir — taip pat ne savais žodžiais, bet šmaikščiai — pasišaipyti iš Mao.

Be jokių savo priedų Sportas persispaudino (išverstus lietuviškai) dviejų agentūrų pranešimus.

Vienas pranešimas — kinų Sinchia agentūros, kuriame smulkmeniškai pasakojama, kaip Mao liepos 16 dieną per 65 miles nuplaukęs apie 15 kilometrų (9 mylias), kaip jis atrodęs nepaprastai sveikas, ir kaip jis, beplaukiodamas, dėstęs politinę ideologiją...

Kitas pranešimas—Associated Press agentūros: Tarptautinės profesionalų plaukikų federacijos prezidento K. Larjero laiškas — kvietimas, kad Mao dalyvautų Kanadoje įvykstančiose plaukimo varžybose... Laiške pažymima, kad, per 65 minutes nuplaukęs 9 mylias, Mao esąs pralenkęs pačius greičiausias profesionalus plaukikus. Ligšiol 10 mylių atstumą vienam pavykę nuplaukti per 4 val. 35 min., o šiomet vasario mėnesį kitas nuplaukęs per 3 val. 56 min. Laiške apskaičiuota, kad Mao plaukęs vidutiniškai 24.6 sekundes 100 jardy, kai niekam kitam dar nepasisekė 100 jardy nuplaukti greičiau kaip per 45.6 sekundes...

Šis "nekaltas" satyriškas lipdinys, tačiau, negalėjo vienu aštuoniu kampu nebrūkštelti per lūpos ir Sniečkui su istisu kitų patalkūnų būriu. Nes Lietuvoje dar visi puikiai atsimeina, kaip ir jie ne taip jau seniai, visiškai panašiai, kaip ir kinų komunistų agentūra, saldiežuvavo apie "tėvą ir mokytoją" Josifą Visarionovičių, paskui jau buvo įsimaginę ir apie "mylimą ir brangų" Nikitą Sergejevičių, o dabar — dar neatspėdami, katras iš naujųjų šeiminių paims viršų — saldiežuvuoja "išmintingajai ir viską numatančiajai" partijai su jos CK priešaky...

Tuo Sporto numeriu ir jo dvišakiu satyriniu durkleliu Lietuvoje ne vien sportininkai domėjosi. (E)

— Ansambliis "Lietuva" (anksčiau neformaliai vadintas "Svedo" ansambliu), siunčiamas koncertuoti į Uljanovską — Lenino gimtinę (buv. Simbirską). Ryšium su Lenino jubiliejum, ten rengiama ir lietuvių "kultūros dekada" — dešimtadienis. (E)

Vietnamo rinkimai buvo laikomi varžybomis tarp karinės vyriausybės ir komunistų. Pastarieji bijo, kad įvedus demokratinę valdžią Pietų Vietname sumažės komunistų įtaka.

Rinkimuose galėjo dalyvauti 5.2 milijonai gyventojų. Iš 15 milijonų Pietų Vietnamo gyventojų apie 54% gyvena Saigono vyriausybės valdomose srityse, o 20% — komunistų užimtuose ruožuose. Dėl likusių 26% dalies vyksta kovos. Į konstitucinę asamblėją buvo išstatyti 530 kandidatai. Išrinkti reikėjo 108. Iš viso ta asamblėja turės 117 narių. Devynis, atskirai išrinkti, atsiųs Pietų Vietnamo kaimiečiai, kurie gyvena kalnuotose centrinio Vietnamo srityse.

Paruošė konstituciją

Paaiškėjus rinkimų rezultatams, po dviejų savaitių asamblėja pradės ruošti Pietų Vietnamo konstituciją. Ji turi būti užbaigta per šešis mėnesius. Dabartinė karinė valdžia gali pagal rinkimų nuostatus vetuoti atskirus konstitucijos paragrafus, tačiau, jei jie bus priimti dviem trečdaliais asamblėjos balsų, veto teisė nebegalios.

Rinkimai vyko 5,238 rinkimnėse būstinėse. Saigone ir kituose didesniuose miestuose balsavimas vyko planingai, tačiau tolimesniuose kaimuose kai kur balsavo vos apie 25% rinkikų. Be komunistų prieš rinkimus kovojo Jąngtinė budistų bažnyčia. Manoma, kad po šių rinkimų jos įtaka Pietų Vietname dar sumažės.

Gedimino pilis

Vilniuje lenkų kalba leidžiamajame dienraštyje (rugs. 2) beveik pusę puslapio buvo pašvęsta Gedimino piliai. Šalia šio labai gerų nuotraukų (viena išorinė, su katedros kampu, kitos vidurinė) trumpas, 37 eilučių rašinėlis, bet jame sudėta daug gerų įausmo senovės Lietuvos istorijai. Straipsnelis pavadinamas "Gedimino bokštas". Rašo:

"Joks mūsų sostinės svečias neaplenks Gedimino bokšto... Įeinam į viduramžinį bokštą, kopiam suktais laiptais. Dėmesio! Tai ne taip lengva!), susipažįtam su muziejaus eksponatais. Štai miesto maketas iš labai senų laikų, kunigaikščio Gedimino viešpatavimo laikų. Štai ginklai, kuriais miesto gynėjai atremdavo nelemty įsibrovėlių puolimus. Atrodo primityvus, kary, bet nesijuok, nes anais laikais jie buvo baisūs tvirtose narsių žmonių rankose!"

SAO PAULO. — Brazilijos telefonų bendrovėi vagys padarė 300,000 dolerių nuostolių. Nuo stulpų buvo pavogta daugiau milijono pedų varinės vielos.

ŠEŠIOLIKTASIS "SPORTAS"

Gavau jį iš redaktoriaus Kęstutis Čerkelūno apie rugpjūčio vidurį. Išleidimo data — liepa. O dabar, va, rugsėjis į vidurį. Laikas bėga, bėga, bėga. Laikas — didžiausias sportininkas... O man sąžinė nerami, kad vis tyliu. Gūžiausia, kad tyli ir kiti. O nutylėti negalima.

Šalia antraštės dar paaiškinta: Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žurnalas, įsteigtas 1959 Nr. 1 (16) 1966.

Būta penkiolikos numerių per pirmuosius trejus metus. Paskui, kaip labai įdomiai Pranas Mickevičius atpasakoja, "ubagai buvo nauti batai..." (ubagas — tai FASK'as, o batai — tai šis žurnalas). Dabar, po ketverių tamsių, "basų" metų, "Sportas" vėl atgalvina ir šiais metais dar žadama kita — 2-ą (17-ą) — numerį išleisti.

Nemačiau anų pirmųjų penkiolikos, nors kone visą lietuvišką spaudą gaunu. Nežinau, kaip jie atrodė. Prispazįnsiu, kad labai retai tepažvelgiu į mūsų pe-

riodikoje prisiglaudusius sporto skyrius. Priežasčių, su kuo nors į polemiką eidamas, nurodyčiau ne viena, o kelias. Bet, še, "Sportas" Nr. 1 (16) mane patraukė jau pačiu pirmuoju Jurgio Jasiškos straipsniu viršelyje, ir per porą valandų nuvažiauvau iki paskutinio Pr. Mickevičiaus straipsnio "Ar išsilaikysime!" Viso — 16 puslapių, 9x12 inčų formato. Liuksusinis popieris. Labai geros nuotraukos. Straipsnių, atskirais pavadinimais, — 23, eilės numerį duodant ir "laiskų dėžutė", ir eilėraščių. Nuotraukų — 32. Straipsniai visokio dydžio, visokio sukirpimo ir įvairiausių tematikos, bet visvien visi lygiai sportiški. Skaitai, ir jauti, kad ragantieji žino savo sritį. Jeigu reiktų balsuoti, kas įdomiausia, tai pirmoji vietoj rankų pakelėian už Prano Mickevičiaus "Iš užrašų knygutės" drąsias pastabas. Esama čia didelio talento sportinio žurnalisto! Paskui — už Jono Šoliūno "Apie asilus ir žmones", už Stepo Garbačiausko atsiminimus "Pirmieji žingsniai" (antrinė antraštė "Sporto pradžia Lietuvoje") ir už Antano Bagdžiūno "Vieno aukso medalio odisėja". Puikus ir Balio Pavabalo humoristinis eilėraštis "Dialogas sportas". Eilėraštis, žinoma, nieko bendro su sportu neturi, išskyrus patį pavadinimą (Drągo "Spygliuose" dabar perspaudintas, ir pavadinimą ir kelius punktus pataisant; tik "neišfigeriuoju", ar Balys "Spygliams" kitą versiją pasiuntė, ar "Spygliai" Pavabalį pataisė...). Bet Balio Pavabalo posmai visur ir visada tinka, nežūrint kokia tema, nes čia vienas iš trijų pačių geriausių mūsų eiluotojų-humoristų.

Nuotraukų temos irgi labai įvairios: ir "tikros" sportiškos, pilnos judesio, ir sustingę sportininkų portretai, ir pora žuvusio Vyto Valačiaus meniški, ir pora istoriški. Beje, 1923 m. Lietuvos beisbolo komandų fotografijoje, kuri išėjusi gana ryški ir veidai aiškiai matomi, nėra pažymėta, kuri pavardė kuriam veidui priklauso, nepaaiškiant net, kuris iš jų yra Stepas Darius (manoma, kad jis stovi dešinėje, užpakalyje). O kai už daugelio metų kas susiginčys, kuria ranka į žvaigždės išsimušę stalo teniso mėlsterė Violeta Nešukaitytė, tai į nuotrauką pažvelgę nesuabejos, kad kaire. Bendrai, tik retame mūsų periodiniame, kitiems tikslams leidžiamame laikraštyje čia dedamos nuotraukos išėitų pakenciamai. Dabar gi — jo visos "Sporte" pasiliks kaip ryškios, puikios, dokumentinės, istorinės.

Verta pacituoti redakcijos skelbimo apie save ištraukas. Štai: "Sportas" Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žurnalas, įsteigtas 1959. Red. Kęstutis Čerkelūnas. Leidėjas — Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga, 32 Pasadena Gardens, Toronto 9, Ontario, Canada. Spauda Tėvy Pranciškonų Brooklyne. "Sportas" gauna visi Šiaurės Amerikos registruoti sportininkai. Prenumerata nerenkama. Atskiras numeris — 1 doleris, mano pabraukta, A. N.).

Argi ne keista, kad atsiskakoma rinkti prenumeratą ir ne nebandoma pasiekti eilinį, ne sportininką, skaitytoją?! Kodėl atsiskakoma, ne Pr. Mickevičiaus "Ar išsilaikysime" nepaaiškina. Man regis, tai didžiausia SAL-FASS'os klaida! Tiesa, 16 pusla-

Už pirmos žmonos nužudymą nuteistas, bet antrą bylos svarstymą išsikovojo Dr. Sam Sheppard, išėjęs iš teismo salės, bučiuoja naują savo žmogą. Dešinėje stovi gabus jo advokatas Lee Bailey.

pių žurnalo, kad ir kaip patrauklaus, vienam numeriu doleris yra per daug. Patartina išleisti dar porą numerių dideliu tiražu ir paskleisti nemokamai. O paskui už numerį imti 25 ar 35 centus. Jei tiražas išsilaikytų dviejų-trijų tūkstančių, nejaugi "Sportas" bankrutuotų?

Baigdamas pakartosiu: beveik neskaityau visokių "sporto kampelių" laikraščiuose, bet šitas "Sportas" numeris mane sudomino. Skaitysiu jį, jei tik gausiu, ir ateity. Gerai žurnalą pareklamavus, ir kaip minėjau, atpiginus, tikiu, jį skaitytų tūkstančiai. Kazin, ar sekantiems porai numerių nereiktų paieškoti mecenatų, kol žurnalas ant tvirtų kojų atsisto ir pats save išsilaikyti pradės? Sudominantiems, va, administratoriaus adresas: J. Sodaitis, 87-85, 95th Street, Woodhaven, New York, 11421. Ten patariama siųsti skelbimus, aukas. Į ten kreipiantis, manau, būsimas mecenatas ar žurnalo eventualus prenumeratorius ir "Sporto" Nr. 1 (16) susipažinimui gauti.

Alfonsas Nakas

MILWAUKEE, WIS.

Piketuoja ir kongr. Zablockį

Dziennik Związkowy praneša iš Milwaukee, kad negrai savo maršus permetė į naują vietą: Papiketavę atvejų atvejais prie dviejų teisėjų namų, kam šiedu priklauso baltųjų klubui — Eagles Lodge šiomis dienomis sutraukė piketininkų būrius prie kongresmano Klemenso J. Zablockio namų, protestuodami, kam jis priklauso Eagles lože, kurioje negrai nepriimami.

Prieš tai general. prokuroras Bronson LaFollette buvo perkalbėjęs demonstrantus, kad bent per Darbo savaitgalį nutrauktų savo vakarinius piketavimus baltųjų gyvenamuose priemiesčiuose, tačiau nepaisant pasiektio "taikos pakto", 46 demonstrantai, jų tarpe pora kažkokių moterėlių vienuolių, numarsavo kongresmano Zablockio rezidencijos piketuoti, kurio kaltė esanti, kam jis priklauso baltųjų klubui. Zablockis pareiškė, kad jis iš Eagles organizacijos neišstos. Tą patį pareiškė abudu teisėjai, kurių privačius namus už priklausymą Eagles klubui, jau antrą savaitę piketavo.

Baltasis katalikų kun. James Groppi, pasižymėjęs spalvotųjų demonstracijų mėgėjas, kurs vadovavo ir demonstracijai prieš Zablockį, paskelbė, kad piketavimas bus vėl tęsiamas.

Skrendant lėktuvu pagal planą "skrisk dabar — mokėk vėliau", jei lėktuvas sudūžta, ar po to dar turi mokėti?

"NAUJIENAS" SKAITO VISI ŠROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, PVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI HE ŽING, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS PASTUS

WAUKEGAN, ILL.

Linksma gegužinė

Sekmadienį, rugsėjo mėn. 4 d. dr. R. Ginočio sodyboje (darže) įvyko vietos lietuvių bendruomenės gegužinė. Suvažiavo didokas waukiganiėčių būrys piknikautojų. Matėsi svečių ir iš toliau atvykusių: ponas Polkaitis iš Chicago, dr. Žemaitis ir ponias iš Kalamazoo, dr. A. Čiurus ir ponias iš Lake Zurich, Ill., Stasys Milašius iš Kenosha, Wis., adv. T. Pojūnas ir ponias iš Waukegano. Buvo pravežtas sportas ir laimėjimai. Pravedė juos apylinkės iždininkė p-nia E. Skališienė, o sporto reikalus su jaunimu atliko apylinkės valdybos pirm. Pr. Kružikas. Geriau pasižymėjusieji sportininkai gavo iš v-bos vertingų dovanų. Vertingnes dovanas laimėjo inž. K. Salsys ir J. Triukas.

Oras pasitaikė gražus, vieta puiki. Vieni kepinos saulėje, o kiti sulindo į pavėsį. Visi bendrai laiką praleido linksmai, smagiai prie gėrybių apkrautų stalų.

Išvyko į Washingtoną

Waukiganiėtės, Sv. Baltramiejaus parapijos bažnyčios choristės Aldona Kavaliūnienė, Adelė Lašaitienė ir studentės Virginia Kružikaitė bei Aldona Zemaitytė, buvo nutykusios į Washingtoną į Šiluvos koplyčios pašventinimo ir atidarymo iškilmes.

Susirgo

Ponia Kotryna Gmlotienė susirgo ir gydosi "Victory Memorial Hospital" ligoninėje, Waukegane. Kas iš bendruomenės narių ponią norėtų aplankyti, čia jos adresas: Victory Memorial Hospital, Room 282. P. M.

Waukegano kunigai daro spaudimą į miesto merą

Praeitą trečiadienį negrų vadams po karštų barnių išėjus iš pasitarimų su meru Robertu Sabonjanu, susirinkę 36 juodi ir balti Waukegano kunigai savo uždaramė posėdyje išrinko septynis kunigus, kuriems pavedė bandyti "suvesti miesto pareigūnus su negrų vadais toliau tartis". Meras atsakė, kad jis visuomet yra pasiryžęs atnaujinti civilinių teisių pasikabėjimams, "jei tik jie (negrų vadai) nori grįžti į mano ofisą", tačiau meras pabrėžė, kad jis ne nemano atsiprašyti dėl savo ankstybesnio pasakymo, jog už sukeltas riaušes svarbiausiai yra atsakingas NAACP skyrius Waukegane.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Silpna širdis - didelė nelaimė

Los Angeles, Cal. — South Pasadena, Calif. gyvenantieji Shulzai turi pusėtinai bėdų. Jie gražiai gyvena 323 Pasadena Avenue, bet juos ligos pradėjo kamuoti. Pati Shulzienė neseniai atsigavo, o šiomis dienomis jų ženą teko guldyti į ligoninę. Paaikėjo, kad silpna jo širdis jau seniai jį kankino. Reikia manyti, kad jis netrukus sustiprės ir galės tęsti savo darbą.

Jonas Miglinas ir jo žmona yra seni NAUJIENŲ skaitytojai. Jiedu mėgsta ir laukia šio laikraščio. Tiksliai paskutinio mėtu pradėda skustis, kad pašte prasidėjo netvarka. Ankščiau dienraštį gaudavo kiekvieną dieną, o dabar jau atveža po du numerius tą pačią dieną. Kur nors vienos dienos NAUJIENOS vagone nereikalingai praguli, o vėliau atneša po kelis numerius.

Ankščiau pašte tokios netvarkos nebuvo. K.U.

DEJA

— Matau, ponias turite naujus kaimynus. Įdomu, kas per žmonės jie yra?

— Žinote, tamstytele, tai tokie žmonės, apie kuriuos kol kas, deja, negalima nieko blogo pasakyti.

● Kas yra bigamistas? Vyras, kurs vedasi dvi žmonas...

MOVING PERKRAUSTYMAS

IS TOLI IR ARTI

Neįvykdyti ir nepasiekiami

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36 Ill. Tel. Wilbrook 5-9209

How to succeed in saving without really trying

It's hard to sock away money at times, especially when you just can't spare much for savings. And therein lies the real beauty of buying U. S. Savings Bonds on the Payroll Savings Plan.

You never even see the money you're saving until you've suddenly got your hands on a brand new Savings Bond—and it's all yours.

Here's how the plan works: just tell your employer to set aside a small amount of your pay toward the purchase of a Savings Bond. Before you know it, you've got a mate to that first Bond. And your Bonds are already busy—earning another dollar at maturity for every three you invest.

Bonds are busy in another way, too. While they're earning money

for you, they're helping to keep your country strong.

So join the millions of Americans who have made a success of Payroll Savings. You'll find you really don't have to work very hard at it. Try it and see.

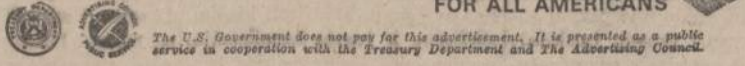
Quick facts about Series E Savings Bonds

- ✓ You get back \$4 for every \$3 at maturity
- ✓ You can get your money when you need it
- ✓ Your Bonds are replaced free if lost, destroyed or stolen
- ✓ You can buy Bonds where you bank, or on the Payroll Savings Plan where you work

Buy E Bonds for growth—H Bonds for current income

Buy U.S. Savings Bonds

STAR-SPANGLED SAVINGS PLAN FOR ALL AMERICANS

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilų, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-3980

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI į Lietuvą ir kitus kraštus.
DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE
3320 So. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVÁLIAUSKIENE

DIDZIAUSIAS PASIRINKIMAS PREKIŲ VISŲJ AMERIKOJ
• Gintarinių žiedų, karolių, apyrankių, auskarų ir kita.
• Rašomų mašinėlių su lietuviškais ir kitu kalbų raidynais, Europoj ir Amerikoje gamintų.
• Medžio, odos ir kitokių rankdarbių su lietuviškais motyvais, kurie primena Lietuvą.
• Lietuviškų plokštelių, knygų ir gaidų.

Tose pat patalpose siuntimo staiga "WORLD PARCELS SERVICE". Siuntiniai siunčiami tiesiai iš Chicago į Lietuvą ir kitus kraštus, todėl pigiau kainuoja.

Yra didelis prekių pasirinkimas labiausiai Lietuvoje reikalingų. Ką bepraktumėte ar susiutumėte, maloniai prašome pasitarti mūsų įstaigoje, iš to neabejotinai turėsite naudos.

J. KARVELIS & CO. WORLD PARCEL SERVICE
2715 W. 71st Street, Chicago, Ill. Tel.: 471-1424

Vedėja
D. Karvelytė-Grėbliūnienė

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaidujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų vienintelę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ZUKAUSKAI

KIEKVIENAS PRIVALETŲ PADETI KRIMINALĄ CHICAGOJE IVEIKTI

CRIME — STOP TELEFONAS: PO 5-1313

O. W. WILSON
Chicago Polijijos Superintendentas

Chicago Polijijos Metinis Raportas

Iš Chicago Polijijos Departamento, 1111 S. State Street, atsiųstas paminėti "Chicago Police Annual Report 1965" su šūkiu "We serve and protect" (Mes tarnaujame ir apsaugojame).

Gausiai iliustruotas 24 pusl. sąsiuvinis, kur suglaustai nuskaityta, ką Chicago miesto policija yra atsiėmusi praėjusiais metais ir kokio rezultato tikisi šiemetams pasibaigus. Malonu skaityti pernykščio raporto santrauką, kaip kriminalas sumažėjo 11,9%, kaip nusikaltimų išaiškinimas pagausėjo, kaip pusė milijono piliečių pasidėjo padėti policijai kovoti su kriminalu (Crime — Stop operacija); kaip buvo įvesti kompiuteriai, kurių pagalba sekundžių bėgyje galima gauti policijai reikalingą informaciją, telegrafu perduoti nusikaltėlių pirštų nuospaudas, minučių bėgyje pasisaukti ir susilaukti policijos pagalbos ir tt.

Siemet jau padaryta, daroma ir suprojektuota dar daugiau visokių pagerinimų (viso apie 14). Technikos įrengimais bei vyrų atranka ir paruošimu profesorius Wilsonas bus tikrai Chicago policijos departamentą pastatęs pirmoje vietoje visame JAV krašte. Bet ar sekančiame raporte beskaitysim kaip praėjusių metų raporte skaitėme, jog "Reduced major crimes 11.9%". Deja, didžiųjų, žiauriųjų nusikaltimų skaičius šiemet žymiai padidėjo ir tai nepriklausomai nuo policijos ir visų tvarkos saugotojų pastangų.

Iteikdamas miesto merui Richard J. Daley raportą, policijos superintendentas O. W. Wilson parašė: "Mes esame skolingi jums, Miesto Tarybai ir kitų departamentų viršininkams už nuolatinę paramą mūsų pastangoms suteikti Chicago geriausių policijos departamentą visoje uacijoje".

Kad prof. Wilson ir jo departamentas turi visų dorų piliečių nuolatinę paramą, rodo jo paties sekantis pareiškimas:

Daugiau kaip 90,000 bėdos (emergency) telefonu pašaukimų gavo (1965 metais) departamento Komunikacijų Centras iš "Crime Stop" talpinkų.

Departamentas prašo piliečius nestatyti pavojūn savo gyvybių, o tik pranešti policijai telefonu. Tačiau, nepaisant to, stebėtina didelis žmonių skaičius suteikė pagalbą "daugiau nei pareiga reikalauja" ("beyond the call of duty"), išgelbėdami piktadarių užpul-

tuosius, pasivydami kriminalistus ir faktiškai savomis rankomis juos sulaikydami. Už tuos heroizmo veiksmus 36 piliečiai buvo Superintendente apdovanoti įvertinimo atžymėjimais (Awards of Appreciation).

Crime-Stop reiskia sustabdyti nusikaltimus

Crime-Stop, telefonas PO 5-1313 tai tik du trumpi žodžiai, dvi raidės ir penkios skaitlinės, nuo kurių labai dažnai gali priklausyti paties, pačios ar kito žmogaus likimas ir gyvybė. Paprasčiausiai tai yra Chicago gyventojų kvietimas į talką padėti policijai "SULAIKYTI NUSIKALTIMUS" arba "padaryti galą kriminalui", ir Chicago policijos telefono numeris, kur kiekvienu dienos ar nakties metu galima ir reikia kreiptis bėdos atveju.

"CRIME STOP!" sūkj iškėlė ir jį visu ryžtumu įgyvendina dabartinis Chicago policijos viršininkas Orlando W. Wilson, kai prieš pustrėčių metų New Yorko mieste žmogžudys viešoje gatvėje nakties metu pusę valandos kankino vieną jauną moterį, vis ir vėl sugrįždamas ir peiliu badydamas, kol galutinai ją paskerdė. Nors visas namų blokas aplinkui buvo nelaimingosios riksmo ir pagalbos šauksmo prikeltas, tačiau niekas iš piliečių ne tik neatbėgo nelaimingosios gelbėti, bet net policijai nesiteikė paskambinti. Vėliau, tardomū, newyorkiečiai teisinosi, nenorėję "įsivelti".

"Aš esu tikras, kad čikagiečiai negalėtų ramiai žiūrėti, kaip bet koks žudikas mirtinai moterį kankina", pasakė Wilson, paskelbdamas "Operation Crime Stop" (Zygis kriminalui sustabdyti). Tai liečia kiekvieną amerikietį, ar jis bando sutrukdyti nusikaltimą ar ne. Mes negalime išvengti asmeninės atsakomybės. Visi mes turime apmokėti nusikaltimų padaromą žalą tiesioginiai ar netiesioginiai, ir ta žala yra labai didelė", kalbėjo tada Wilsonas.

Wilsonas turėjo tiesą, čikagiečiai pasirodė jautresni ir sąmoningesni piliečiai. Šiandien, po pustrėčių metų nuo "Crime-Stop" įvedimo, jau daugiau kaip 750,000 čikagiečių dalyvauja šiame pilietinės sargybos žygyje, tai yra įsikaulė galvon, užsirašė telefonu adresu knygoje pirmoje vietoje, užsirašė į kišeninę knygelę, įsidėjo į rankinuką ar piniginę tuos du žodžius, dvi raidės ir 5 skaitlines "Crime-Stop — PO 5-1313", kad savo ar artimo bėdos atveju galėtų paskambinti kur reikia; organizuotai į Crime-Stop isto-

NEPILNAMEČIŲ PIKTADARIŲ ARSENALAS

Paimita iš Chicago Police Annual Report: Nepilnamečiai, tai yra jaunesni kaip 18 metų amžiaus padarė: įsilaužimų (burglary) 50,7%, vagysčių 47,2%, automobilių vagysčių 38,9%, apiplėšimų (robbery) 38,0%. Virš 45 nuosimčių asmenų, suimtu padarius čia išvardintus nusikaltimus buvo jaunesni kaip 18 metų... Tikslu sumažinti pauglių kriminalą, pagriežtintas draudimas nakties metu nepilnamečiams būti gatvėse: 1965 metais draudžiamu laiku suimtu virš 23,000, ju tarpe 7 nuosimčiai buvo sugauti darant ar padarius sunkius nusikaltimus.

io 75,000 skautų, 32000 pašto įstaigų tarnautojų, takti soferiai, 30,000 gazo, telefonų ir elektros kompanijų tarnautojų, ir didžiosios kompanijos į "Stop Crime operaciją" įrašė ištisas savo tarnautojų gretas.

Kai ABC radio tinklas paskelbė "CRIME-STOP" plana, iš karto 25,000 piliečių įsirašė. Dėka čikagiečių akylumui ir budrumui, iš jų policijoje gautų telefonų pranešimų jau 6,433 piktadariai buvo teismo nubausiti įvairioms kalėjimo bausmėms.

Žinome, žmonės nėra nei tam pamokyti, nei įgudę, dėlto geroka dalis jų įtarimu ir pranešimu pasirodė nepagrįsti. Pavyzdžiui, pasitaiko, kad pilietis kur nors užgatyvė keičia savo automobilio padangą ir staiga policija jį apstoja, gavusi telefonu perspėjimą, kad atvyktų patikrinti, ar ne vogta automobilį apkrausto. Kad nors vienas iš 500 pranešimų yra rimtai pateltonai priimami betarpiškai (raudonomis šviesoms įsijiebiant), tad nereikia nė telefonisčių perjungėjų. I šį Emergency kambarį telefoniniai pranešimai, o iš šio kambario visiems mieste patuliuojantiems policijos patrulių automobiliams įsakymai eina betarpiškai sekundės greičiu.

Kaip viena senulė padėjo suimti plėšikus

Kaip piliečiai gali padėti SUSTABDYTI NUSIKALTIMĄ (Stop Crime štai keli pavyzdžiai) pateikti Karl Detzerio Chicago Tribune Magazine: 70 metų amžiaus Mrs. Clara Cronin yra viena iš Chicago mero Richardo J. Daley ir superintendente Orlando Winfieldo Wilsono apdovanotųjų garbės atžymėjimu už atliktą pilietinę pareigą, kurios dėka buvo sutrukdytas didelis kriminalas ir gal būtų žmogžudystė.

Mrs. Cronin, gyvenanti ramioje vidutiniškai pasiturinčioje Chicago pietvakarinėje dalyje, praėjo kovo 20 dieną apie pusiau devintą vakaro grįždama namo pamatė, kad gretimame jos name gyvenančių nesenai atsikėlusių kaimynų apartamente įsijiebė

šviesa, ir kažkoks jaunas vyras užsimovęs kaukę skubiai nutraukė žemyn lango užuolaidą. Nors plėšiko savo amžiuje nemačiusi, ji tačiau tuoj suprato, kad vyras su kauke kažkas negerai. "Reikia kas nors daryti, ir skubiai!" ji ryžosi ir atsiminė "Crime-Stop". Ji buvo ir "Crime-Stop" talpinkė ir telefoną užsirašiusi: PO 5-1313, dėlto atsargiai įėjusi į savo butą pradėjo sukkti telefono raides ir numerius. Vos spėjus baigti sukkti, atsiliepė skubos pranešimų priėmėjas ir perdavėjas Jim Stone vyriausioje policijos būstinėje dideliams Komunikacijų Centro "Emergency" kambarėje, kur dieną naktį gaunami vidutiniškai penki pašaukimai pranešimai kiekvieną minutę.

Piliečiui pašaukti PO 5-1313 ir išgirsti atsiliepinimą trunka keturias sekundes. Susitarus su telefonu kompanija, policijos Emergency kambarėje telefonai priimami betarpiškai (raudonomis šviesoms įsijiebiant), tad nereikia nė telefonisčių perjungėjų. I šį Emergency kambarį telefoniniai pranešimai, o iš šio kambario visiems mieste patuliuojantiems policijos patrulių automobiliams įsakymai eina betarpiškai sekundės greičiu.

Kiekvienai sekunde esant svarbiai, Chicago policija visą miestą yra padalinusi į aštuonias zonas, kiekvieną su savo pranešimų priėmėju ir perdavėju (dispatcher) ir savo radio banga. Kiekvienas policijos distriktas turi savo komunikacijų kambari su specialiu stalu, dieną naktį dviem-trims policininkams dalis žurojant. Priešais kiekvieną stalą yra ištiestas didelis miesto žemėlapis su aiškiai išvestomis gatvėmis ir užgatyvais. Žemėlapyje visą laiką elektros švieselės žybsėdamos parodo, kur kurioje vietoje tuo mo-

mentu važinėja kuris policijos patrulių automobilis. Kurio patrulio švieselė žiba, reiškia jis yra laisvas, o jei jo švieselė išgęsta, reiškia, kad tuo momentu jis yra užimtas pareiga, tad reikia kitą šaukti.

Tą kovo 20 dieną Mrs. Cronin ramiai, aiškiai nupasakojo priėmėjui Stone, kaip "Crime-Stop" instrukcijoje pasakyta: savo vardą, adresą, aiškiai pakartodama gatvės namų numerį ir tai, kad "vyras, dėvintis juodą kaukę, ką tik nutraukė lango užuolaidą mano kaimynų apartamente."

Stone klausinėjo greitai, ji atsakinėjo greitai: kaimyno apartamento numerį, kuriame aukštė, kaip palipti iš fronto ir pro užpakalines duris, ir kur yra laiptai nuo gaisro padėgti. Stone dar su Mrs. Cronin besikalbėdamas informaciją su nurodymais tuo pačiu metu jau per radiją perdavinėjo netoliese jos namo patruliuojantiems policininkams, pranešdamas jai, kad policijos skvadai jau atvažiuoja. Toje apylinkėje tuo metu važinėjo 15 policijos automobilių, iš kurių 3 buvo užimti, o likusieji 12 buvo laisvi ir per 4 minutes visa dvylika jau supo Mrs. Cronin kaimynų apartamentą.

Vos 4 minutėms praėjus po patefonavimo, pirmieji du policininkai jau įbėgo į Mrs. Cronin butą, o kiti su revolveriais rankose jau stovėjo prie kaimyno apartamento ir pradėjo belstis į jo duris. Seniau, geriausiu atveju, būtų trukę 40 minučių.

Kaimyno durys atsidarė ir gerai apsirengęs jaunas vyras galvą iškišęs nustebes, paklauso: "Kas per reikalas, valdininke? Aš jūsų nešaukiau. Čia koks nesupratimas". "Rankas aukštyti ir aukštyti iškeltas laikyti!" atsakė policininkas. Apsisukti! "Rankomis atsiremti į sieną!"

Plėšikui ant rankų buvo uždėtos grandinės, atimtas revolveris iš kišenės išimta kaukė, kurią jis buvo pasiėmęs ir įsidėjęs eidamas durų atidaryti. Virtuvėje he kovos pasidavė antras banditas. Kaimynai ir du jų svečiai rasti apipėšti ir uždaryti. Visa tai atlikta per keturias ir bertaini minutes.

Wilsono pastangos visų piliečių remtinos

Superintendentas Wilson, buvo mero Daley parkviestas iš Kalifornijos universiteto kriminologijos mokyklos 1960 metais, kai visa eilė policijos skandalų sukretė Chicago ir jos vardą dar labiau sugadino pasaulyje. Prof. Wilsonas, po II Pasaulinio karo, kaip užsitarnavęs pulkininkas, savo vyresnybės pavedimu perorganizavo Vokietijos ir Italijos policiją, o grįžęs į JAV buvo as-

Ohio gražuolė Sharon Phillipian Atlantic City mieste laimėjo talentų kontestą. Ją sveikina Debbie Bryant, praėjus metų Amerikos grožio karalienė.

tuonių valstijų, Portoriko ir Kanados patarėjas (konsultantas). Gavęs plačias teises ir mero Daley paramą prof. Wilson ėmėsi, rankoves pasiraityjęs, valyti ir švarinti, pradžioje sutikdamas didelį pasipriešinimą iš labiausiai demoralizuotųjų policininkų pusės ir kai kurių politikierių bei gengsterių, bet visą laiką mero ir visuomenės remiamas bei palaikomas jis per šesetą metų pasiekė, kad Chicago jau didžiojai savo policija prieš visus kitus miestus.

Chicagoje kiekvienoje ketvirtinėje mylijoje šiandien kursuoja po pusšesto automobilio, tuo tarpu kai tokiam New Yorke tik pusketvirtio, o Los Angeles vos apie pustrėčio... Žinant, kad maždaug vienos mylios atstume sukėnėjasi 20 patrulių automobilių ir piliečiui saugesnis jausmas. Bet tai dar ne viskas. Wilsonas įvedė dar vieną naująjį isteigė rinktinį policijos korpusą, specialiai apmokytą ir išrenruotą, vadinama "Task Force". Šis korpusas turi 623 narius. Jis operuoja panaudodamas apskaičiavimus, kur nusikaltimo galima apytikriai laukti apytikriai laiku. Task Force vyrų važinėja tai bal-tai-mėlynuose policijos automobiliuose, tai niekuo nepasitebimuose civiliniuose, tai pėsčiomis, uniformuoti arba paprastai tai vėl į boms panašus, visur ten, kur kriminalu kvepia. Task Force turi ir moterų policininkų grupę, kurios su paslėptais revolveriais,

su pirakintais rankinukais ir "walkie-talkie" radijo siustantais, vaikšto tokiomis valandomis ir tokiose vietose, kur daugiausiai vaikatos ir išsigimėliai moteris užpuldinėja. Žinoma, tokias narsuoles visuomet užmatomame atstume seka persirengę policijos detektyvai.

Rezultate, FBI rekordai parodė, kad 1965 metais didžiųjų nusikaltimų Chicagoje buvo 12% mažiau, kaip 1964 m., tuo tarpu kai visuose kituose 22 didmiesčiuose nusikaltimų per tą laiką padaugėjo keturiems nuosimčiais.

Chicago Spaudos klubas (Press Club) pernai Wilsoną išrinko "Chicago 1965 metų vyru".

Vertėtų ta Operation Crime-Stop visiškai rimtai susidomėti savo ir savųjų saugumui ir sunkiai išgytai nuosavybei apsaugoti. Wilsonas pataria piliečiams patiems savę į pavojų nestatyti, tai yra su piktadariais į grumtynes neiti, o tik skambinti magiškuoju tel. PO 5-1313 ir paskui stebėti, kaip greit pajudės Wilsono Nusikaltimų Sustabdyti Mašina!

J. Pr...

AUTOMOBILIS

Automobilis yra toks daiktas, kurs pirma panaikino arklius, dabar naikina žmones.

• Jei pamatysi porą einant taip, kad vienas eina bent trimis žingsniais pirmiau už antrąjį, tai žinok, kad pirmutinis yra tas, kurs pyksta.

4 1/2% 5%

current dividend on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. Už 1 metų investavimo bonus mokama 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmokame po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632
VALANDOS: Pirmadi., Antradi., Penkt. ir Šeštadienį 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiadi. uždaryta: Ketvirtadi. 9 v. r. — 8 v. vak.

INVEST IN UNIVEST

CURRENT Dividend Rate

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: RAymarket 1-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Atlantic City, N. J., renkama "Miss America". Paveiksle matomos dvi panelės laimėjo bandomuosius "rinkimus". Kalrėj esanti panelė Nancy Naylor, New Hampshire gražuolė, laimėjo maudymosi kostiumų kontestą, o dešinėje matoma Charlene Dallas, Kalifornijos gražuolė, laimėjo talento kontestą. Viena jų gali tapti Amerikos grožio karalienė.

Subscription Rates: Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje: metams \$14.00, pusei metų \$7.50, trims mėnesiams \$4.00, vienam mėnesiui \$1.50. Užsieniuose: metams \$18.00, pusei metų \$10.00, vienam mėnesiui \$2.00.

Dienraščio kainos: Chicagoje ir priemiesčiuose metams \$16.00, pusei metų \$8.50, trims mėnesiams \$4.50, vienam mėnesiui \$1.50.

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef.: Haymarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadienis — iki 12 val.

Žodžio laisvė naciams

Amerikos nacių partijos vadas George Lincoln Rockwell kreipėsi į federalinį apygardos teismą Chicagoje, prašydamas trijų dalykų: priversti parkų administraciją, kad ji duotų leidimą Amerikos nacių partijai laikyti susirinkimą Gage parke; panaikinti bylą, kurią užvedė šerifas Richard Ogilvie prieš jį 'dėl netvarkingo elgesio'; ir panaikinti draudimą nacių partijai maršuoti gatvėmis ir susirinkti Coliseum patalpose.

Teisėjas Joseph Sam Perry pirmuosius du nacių vado prašymus atmetė, bet trečiąjį patenkino. Neleidimas mitinguoti Gage parke ir byla dėl netvarkingo Rockwello elgesio pasilieka galioje, bet teisė maršuoti ir šaukti viešą mitingą Coliseum tapo naciams pripažinta.

Sitame punkte Rockwell paėmė viršų ant žydų karo veteranų organizacijos, Jewish War Veterans (JWV) Illinois skyriaus, kuri įteikė teismui peticiją, prašydama planuojamas nacių demonstracijas uždrausti.

Žydų veteranų organizacijos advokatas įrodinėjo, kad nacių maršavimas Chicago gatvėmis ir viešas mitingas Coliseum sudarytų pavojų viešajai tvarkai ir visuomenei. Advokatas atsiėmė Amerikos nacių išleistą ir platinamą knygą, kurioje skelbiama neapykanta prieš žydus ir negrus.

Teisėjas Perry pasakė, kad visi advokato paduoti faktai yra tikri; nacių knygos turinys "užgaulingas, šmeižiantis, nėsvarus ir kurstas kelti riaušes ir revoliuciją". Tačiau, pareiškė teisėjas, jisai taip pat randa, "jog amerikiečiai turi laisvo žodžio teisę", ir jisai atsisako šitą teisę varžyti.

Daugeliui šis teisėjo sprendimas atrodys klaidingas. Tiesa, JAV konstitucija pripažįsta žmonėms žodžio laisvę, bet ši teisė nėra absoliutiška; ji neprivalo būt naudojama piktiems tikslams. Negalima raginti žmones daryti kriminališkus ir nemorališkus veiksmus: vogti, plėšti, žudyti, paleistuvauti ir t. t.

Naciai savo literatūroje, kaip pats teisėjas pripažino, skelbia neapykantą prieš tam tikras visuomenės grupes ir kursto riaušes bei revoliuciją, ir tą literatūrą jie skleidžia savo demonstracijose ir viešuose mitinguose. Ar tai leistina?

Tačiau kiti gali pasakyti, kad panašią propagandą viešai ir slaptai veda komunistai, kuriuos remia ir šelpia galingos Sovietų Sąjungos valdžia. Komunistai yra pavojingesni, negu naciai, nes nacizmo galybė jau seniai yra sutrempta. Tačiau komunistų veikla nėra uždrausta ir nėra varžoma. Tai kodėl naciai varžomi?

Būtų buvę geriausia, jei laikraščiai ir radijo pranešėjai apie tos "Amerikos nacių partijos" bei jos lyderių planus nebūtų rašę, nes juk tai yra būrelis pakvaišėlių,

APŽVALGA

Romą pražudė apsinuodijimas švinu

Kodėl galingoji Romos imperija, laikui bėgant, ėmė silpnėti ir pagaliau žlugo? Istorikai šitą klausimą seniai tyrinėja ir apie tai yra parašę daug knygų, tarp kurių labiausia išgarsėjęs yra anglų istoriko Edward Gibbon veikalas "Decline and Fall of the Roman Empire".

Buvo sukurta įvairių teorijų tos imperijos žlugimui išaiškinti. Bet dabar iškilo visai nauja teorija, spaudoje dar neįdiskutuota. Jos autorius yra sociologijos profesorius Chicago universitete, jau išėjęs į pensiją, Dr. S. C. Gillfillan.

Ketvirtadienį jisai kalbėjo trečiame Žmogaus Genetikos Tarptautiniame Kongrese (International Congress of Genetics).

Dr. Gillfillano nuomone, pagrįsta ilgų metų tyrinėjimais, senosios Romos aristokratija, kuri valdė tą miestą ir paskui visą milžinišką imperiją, palaipsniui išsigimė fiziškai, vartodama indus, maiste ir gėrimuose šviną, kuris yra labai kenksmingas žmogaus organizmui. Visi šandien žino, kaip kenksmingas yra "lead poisoning". Bet romėnai nežinojo.

Sis užsinuodijimas švinu prasidėjo apie 150 metus prieš krikščioniškosios eros pradžią, kai romėnai perėmė iš graikų virimo ir valgyimo indų gaminimo būdus. Šviną plačiai vartojo graikai, kurie buvo pasiekę aukščiasias pakopas meno, literatūros, filosofijos ir mokslo pažangoje. Bet graikų civilizacija nusmuko, ir prof. Gillfillan mano, kad vyriausia to smukimo priežastis buvo švinas.

Romėnai perėmė graikų civilizaciją kartu su jos technikos pasiekimais ir prabangos įpročiais. Jie taip pat, kaip ir graikai, ėmė virti ir kepti maistą švininiuose puoduose, švino miltelius vartojo kaip pudrų veidams, dėjo tuos miltelius į vyną ir bėrė juos į orą ir paskui, kvėpuodami, traukė juos į savo plaučius.

Sitaip Romos turtočiai ir aristokratai visą laiką nuodijo, nežinodami, kad švinas yra nuodai gyvam organizmui. Paprastoji liaudis vartojo mo-

kurie trokšta tik pasireklamuoti, kad galėtų kaulyti auką iš buv. Hitlerio simpatizatorių. Reklamos Rocwellas gavo daugiau, negu verta jo partija.

"Juodosios jėgos" šalininkas Stokely Carmichael, negru organizacijos pirmininkas, patrauktas teisman už Atlanta, Md., mieste riaušių sukėlimą. Gretai matosi jo advokatas Howard Moore.

Jaunimo klystkeliai (8a)

SAVĖS NUSIVERTINIMAS

P. STRAVINSKAS, Cleveland, Ohio

(Šio str. pabaiga) Kadangi mūsųose vis būna nesusipratimų dėl to, kas yra išeiviai ir kas tremtiniai, tai šiuo klausimu noriu dar kiek pasisakymu.

III. — Kas yra išeiviai? Tai žmonės, kurie apleidžia savo kraštą ir, ieškodami sau naujų galimybių (geresnio gyvenimo) išsikelia į kitus kraštus, kad galėtų ten pastoviai įsikurti.

IV. — Kas yra tremtiniai? Tremtiniais vadinami tie, kurie pabėga iš savo krašto dėl įvairių (politinių, pasauliežiavinių, religinių, kultūrinių, tautinių, rasinių ir kitų pan.) valdžios persekiojimų, ypač dėl politinių ir kultūrinių konfliktų su krašto valdžia.

V. — Kuo ryškiausiai skiriasi išeiviai nuo tremtinių? Gi tuo, kad I) išeiviai išsikelia iš savo krašto laisvai, savo asmeninės naudos motyvais (norėdami sau, gal ir savo vaikams surasti geresnes gyvenimo sąlygas), j) tremtiniai bėga iš krašto persekiojami valdžios (dažnai despotiškos, tironiškos, mingdžiojančios žmogaus teises) gelbėdami savo laisvę, gyvybę, ar nepažeidami priepažintų, 2) išeiviai išsikelia iš krašto visam laikui (kad galėtų įsikurti svečiuose kraštuose), o tremtiniai pabėga iš krašto tik laikinai, puoselėdami mintį, kad jie, kai tik bus galima krasvie gyventi, vėl jį grįš; 3) išeiviai išsikėle iš savo krašto, neturi, galima sakyti, jokios tarptautinės globos, tuo

je anaip tol ne viskas eina taip, kaip gamtoje. Prof. Gillfillano teorija duoda šį tą konkretaus, užčiuopiamo ir aiškaus. Jei imperijos valdovai sistemaičiai nuodijosi, tai neišvengiamai turėjo atėiti jos žlugimo laikas. Jie patys parnošė galį savo sukurtai galybei.

VI. — Kas mes esame? Mes, pabėgę iš tėvynės Lietuvos nuo Sovietų okupacijos ir žiauraus bolševikinio režimo, esame tremtiniai.

VII. — Koks mūsų uždavinys tremtyje? Pirmoje eilėje dirbti Lietuvos laisvinimo darbą, kuri dirbti mus įpareigoja pati tremtis. Laisvinimo darbas yra garbingas, todėl jį turime dirbti atvira, nesislapydami ir nebijodami vadinti jį jo tikruoju laisvinimo vardu.

VIII. — Kaip turėtų elgtis ir laikytis tremtyje mūsų jaunimas?

Jis turėtų, pagal tėvus, irgi laikyti save tremtiniais (1) ir aktyviai dalyvauti Lietuvos laisvinimo darbe (2), nebijodamas ir nevengdamas vadinti tą darbą, kaip minėjau, jo tikruoju vardu.

Tokie, kaip A. Greimo, balsai, pasigirdę mūsų jaunimo tarpe (kad mūsų laisvinimo darbas beprasmis, kad tai išvis joks laisvinimo darbas ir pan.), yra nesusipratimas ir daro mūsų jaunimui gėdą.

Jaunimo kongreso nutarime "Politinės organizacijos reikalu" vadinamas laisvinimo darbo kažkokia "lietuvių išeivių bendra politinė veikla" yra beprasmybė, nes mūsų "bendros politinės veiklos" išvis negali būti (pilna apimtimi); kiekvienos politinės srovės žmonės ir jų organizacijos (partijos, grupės) veikia politiškai ir skirtingomis kryptimis (pagal skirtingas idejines linkmes), kartais tarp savęs veda dargi idejingą kovą (kas yra leistina ir suderinama su politine etika). Gali būti mūsų tik bendras Lietuvos ar lietuvių tautos laisvinimo darbas, kur mes savo pažiūromis pilnai sutinkame.

Todėl visi turime tą darbą dirbti ir jį vadinti laisvinimo darbu. Kas išsižada savo vardo, savo teisinės padėties (tremties), kas net nemori prisipažinti dirbą savo tautos laisvinimo darbą, tas, atsiprašau, yra menkos vertės žmogus. Tokie žmonės patys save nusivertina.

Pastaba Šiuo straipsneliu norėjau paaiškinti, kas yra tremtis ir tremtiniai, taip pat, kas išeivija bei išeiviai (klausimai, kuriuos prašė mane paaiškinti Naujienų skaitytojai).

Paaškinau suglausti, trumpai, kiek leidžia šio rašinio rėmai. Kas norėtų plačiau ir išsamiau susipažinti su tais klausimais, ypač su tremties problematika, rekomenduočiau šiuos šaltinius:

- 1) Manuel R. Garcia-Mora... International Law and Asylum as a Human Right (1956 m. laida).
2) John George Stoessinger, The Refugee and the World Community (1956 m. laida).
3) Donald E. Hoke... Refugee! (1962).
4) Joseph B. Schechtman, The Refugee in the World (1953).
5) Herbert Kraus, Internationale Gegenwartsfragen (1963).
6) Refugees, The Annals of the American Academy of Political and Social Science, Volume 203 (May, 1939).
Ypatingo dėmesio verta pirmoji ir paskutinė (šeštoji) knyga.
Literatūra tremtinių problema labai gausi. P. Str.

KOMUNISTŲ PERGALĖ "KOALICINĖSE" VYRIAUSYBĖSE PAVERGTOJE EUROPOJE

JUOZAS AUDENAS

Komunistai sugalvoję, kad prieš numatytus 1945 m. lapkričio mėn. Steigiamojo Seimo rinkimus, praversti savivaldybės rinkimus Budapešte. Čia komunistų ir socialdemokratų blokas iš 240 vietų gavė tik 103, o Nagy vadovaujama Nepriklausoma Smulkųjų Valstiečių partija gavo 121 vietą. Taigi pasivadinusiam save darbininkų bloku nepasisekė. Prie komunistų nepasisekimo, bus daug prisidėjęs sovietinės kariuomenės elgsena: motery išprievartavimai, plėšikavimai, ir bendrai labai brutali elgsena su gyventojais.

Po nepasisekusių Budapešto savivaldybės rinkimų Alijantų Kontrolės Komisijos pirmininkas maršalas Vorosilovas reikalavo, kad St. Seimo rinkimai būtų daromi vienu sąrašu, t. y. pagal sovietai modelį. Bet demokratinės partijos tam reikalavimui labai kietai pasipriešino. Demokratinis būdu 1945 m. lapkričio 4 d. rinkimuose komunistai gavo tik 17 procentų balsų, o smulkųjų valstiečių sąjunga 60 procentų. Buvo sudaryta koa-

licinė vyriausybė, kurios pirmininku buvo France Nagy. Kaip visur kitur, taip ir čia, komunistai išsikovoja sau Vidaus Reikalų Ministeriją. Vos tik vyriausybei susitvarkius, komunistai pareikalavo, kad iš parlamento būtų pašalinta 50 atstovų Smulkųjų Valstiečių Sąjungos narių. Prasidėjo aštrios kovos parlamente, vyriausybėje ir lautoje. Išikišo Sovietų Sąjunga ir pradėjo taikyti ekonomines sankcijas. Buvo paaukota 22 seimo nariai ir kartu su jais pasitraukė keli ministrai iš vyriausybės. Naujus ministerius jau turėjo tvirtinti maršalas Vorosilovas, Alijantų Kontrolės Komisijos pirmininkas.

Dabar iš naujo buvo pradėtas didelis teroras: areštai, teismai, sušaudymai ir kt. Ir vis liaudies "valios" vardu, sovietų agentams visur aktyviai maišantis. Visus tarnautojus nekomunistus kraslė pradėjo atleidinėti ir skirti jų vieton tik komunistus. Komunistinė policija pradėjo provokacijas. Ji apkaltindavusi 5-6 asmenų grupes konspiratoriais ir areštuodavusi. Kai premjeras Nagy darė žygių Alijantų Komisijoje, tai po to jam būvę pagrasinta nesikišti, nes ir pats būsiąs areštuotas. Britų ir JAV atstovai protestuodavę, bet tai nieko negelbėjo. 1947 m. Nagy išvykstant į Šveicariją atostogų įkaitu buvo paimtas jo 4 metų sūnus. Paskui, Austrijos pasienyje Nagy įteikęs atsi-

tatydinimo pareiškimą ir pasiėmęs sūnų, daugiau namo sugrįžti nebegalėjo. Apie Lenkiją informuoja Stepas Karbonskis, karo metu buvęs egziliškas Lenkijos įgaliotinis pogrindy Varšuvoje ir vadovavęs jos sukilimui, dabar Pavergtųjų Europos Tautų Seime Lenkijos delegacijos pirmininkas ir Stasys Mikolaitičkas, buvęs Lenkijos premjeras Egzilėje, žaliųjų Internacinalo organizatorius ir ilgalaukis jo pirmininkas, Lenkijos Valstiečių Partijos pirmininkas.

Karbonskis liudija, kad Lenkijoje komunistų partija buvusi legali, bet nepopuliari, nes demokratinuose seimuose 1922-1935 m. ji turėjusi tik 1.4-0.9 procentus visų atstovų. 1938 m. Kominternas ją buvęs visai panaikinęs. Tikta 1939 m. gale, sovietams okupavus Lenkijos dalį, iš buvusių politinių kalinių Lvove buvęs suorganizuotas Lenkijos Komunistų Partijos naujas branduolis. Iš buvusių 14,000 karininkų ir NKVD nuėję tik 74 su pulk. leit. Zigmontu Berlingu priešakyje, ir jie sudarę naujos Lenkijos kariuomenės branduolį, sovietų žinioje esantį.

1941-1942 m. kominternas Lenkijos Komunistų Partiją slaptai pavadinęs Lenkijos Darbininkų Partija, nes komunistai buvę nepopuliari, juo labiau, kad Sovietų Sąjunga okupavusi Lenkijos dalį. Tos partijos priešakyje stovėję Bolševikas Bierutas ir Vladislavas Comulka. Jie

savo celes plėsdami, kovai prieš vokiečių okupaciją, kartu kovojo ir prieš Lenkijos patriotinį kovos frontą pogrindyje. 1943 m. pradžioje Maskvoje buvusi įsteigta vadinamoji Lenkijos Patriotų Sąjunga su žinomąja rašytoja Vanda Vasilevska priešakyje. Joje buvę ir lenkų patriotų, ir komunistų ir net sovietų piliečių. Ši sąjunga tuojau suėjusi į glaudžius ryšius su Lenkijoje jau veikiančia Darbininkų (komunistų) partija. Ryšium su tuo, Sovietų Sąjunga 1943 m. balandžio 23 d. nutraukė diplomatinis santykius su egziline Lenkijos vyriausybe Londone, kuri nuo pat karo pradž os bendradarbiavo su visais sąjungininkais.

Nutraukus Maskvoje buvo suaukta Lenkijos patriotų konferencija, kuri pasmerkusi Lenkijos egziline vyriausybę, nutraukusi su ją ryšius ir pasisakė kovosianti drauge su Sovietų Sąjunga dėl demokratinės ir progresyvinės Lenkijos atstatymo.

1944 m. sausio 30 d. iš lenkų radijo valandėles Maskvoje paskelbė, kad Lenkijoje esanti sudaryta "Krašto Tautinė Taryba", į kurią įeinančios Darbininkų, Valstiečių ir Socialistų partijos. Esą, ši nauja organizacija, būdama geruose santykiuose su sovietais, taip pat užmezgusi ryšius su JV ir D. Britanija. Jo pirm. buvo B. Bierutas, o gen. sekret. V. Comulka. Ji Lenkijos egziline vyriausybę paskelbusi esant fasistine klika. Bet iš tikrųjų, ši-

toje Krašto Tautinėje Taryboje nei Valstiečių, nei Socialistų partijos nedalyvavusios, o tik į ją komunistai buvę įtraukę po keletą asmenų.

1944 m. sausio mėn. sovietų kariuomenė jau įžygiavusi į Lenkijos teritoriją. Lenkijos pogrindžiai kilęs klausimas, ką toliau daryti pogrindžio armijai, kurios buvę per 300,000 asmenų. Susisiekus su Londonu, buvę sutarta ir toliau kovoti prieš vokiečių okupaciją. Liepos mėn. sovietų kariuomenė pasiekė Vaislą ir sustojo. Lenkai, pasitikėdami jos pagalba, rugpjūčio 5 d. Varšuvoje sukilo. Kovos trukusios apie 2 mėn. Jose žuvę per 250,000 gyventojų, tarp jų apie 40,000 pogrindžio armijos karių. Per visą laiką per Londoną buvusi "bombarduojama" Maskva pagalbos, bet sovietai nei iš vietos nejudėję, laukdami iki vokiečiai išnaikins aktyviųjų kovos elementą.

Keletą dienų prieš Varšuvos sukilimą, sovietai Chelm suorganizavo "Lenkijos Išlaisvinimo Komitetą" (Polish Committee of National Liberation) ir jį greitai perkėlė į Liubliną. Šis komitetas 1944 m. gruodžio 31 d. pasiskelbė Lenkijos vyriausybę, kurią Sovietų Sąjunga tuojau pripažino. Tuo pačiu buvo pradėtas visos Lenkijos susovietinimas, Raudonajai armijai padedant.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS... 2858 W. 63rd STREET

DR. K. G. BALUKAS

AKUBERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGIJA CHIRURGIJA... 449 So. Pulaski Rd.

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4148 WEST 63rd STREET

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON... 2434 WEST 71st STREET

OFISO VALANDOS: Firmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9...

Tel. ofiso: ME 4-1414, rez. RE 7-4467

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų...

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3844 WEST 63rd STREET

Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treč. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso tel.: Portsmouth 7-6000

Rezid.: tel.: Garden 3-7278

Grovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUSKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS... 8058 So. WESTERN AVENUE

Priėmimo valandos: Firmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 2-4 val. p. p.

ir 6-9 val. vak. ir šeštadieniai 1-4 val. p. p.

Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso ir būto Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4938 W. 15th Street, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškrysus trečiadieniais.

Seštadieniai 12 iki 4 popiet.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS... 2858 W. 63rd STREET

Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak., antrad., penktad. 1-4 popiet.

Ofiso tel.: ME 4-1818 arba RE 7-9700

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET

Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo 9:00-2:00 p. p.

Frečiadieniai uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4010 WEST MADISON STREET

Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakara: pirmad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 8 val. vakaro.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA... OFISAS 2454 WEST 71st ST.

Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų ketvirtad. nuo 6-8 vak.

Ofiso telefon. 776-2880

Rez. telefon. PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... Bendra praktika ir chirurgija

Val.: 10-12 val. r. ir 7-8 val. vak. Seštad. 10-12 val. ryto.

Kitas ofisas 4644 So. Ashland Ave. Tel. CL 4-2896

Valandos: 2-5 val. p. p. kasdien. Sekmadieniai ir trečiadieniai abu ofisai uždaryti.

Rez. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos

OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniai 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

Kaip komunistai įsigauna į valdžią

"A Study of the Anatomy of Communist Takeovers". 70 puslapių brošiūra, JAV Kongreso leidinys...

Help Keep America Strong Save regularly with U.S. SAVINGS BONDS

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS... 2154 WEST 71st STREET

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 756 WEST 35 STREET

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

P. SILEIKIS. O. P.

ORTHOPEDE-PROTEZISTAS... 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. ANT. RUDOKAS. Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381

PERKRAUSTYMAI

MOVING Leidimai - pilna apdrauda... 2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas... 3415 So. Lithuania Avenue

GRADINSKAS

SPALVOTA TV TIK \$259.95... 2512 W. 47 ST. • FR 6-1998

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS... 7159 So. MAPLEWOOD AVE.

Naujienu išvykoje vaikų susidomėjimas - pasirengimas žaidimams, tvarkant akt. Alfai Brinkai, Anelii Kirvaitytei ir vaikučių mamytėms.

Kiek amerikietis išleidžia Lenkijoje (IS LAISKŲ)

Dėkoju už laiškus. Gavau abudu: vieną rugpjūčio 21 d., antrą - šiandien, rugsėjo 2 d. Klausiate, kiek aš čia gaunu už dolerį. Yra taip. Aš atsivežiau Travel čekių, Narodowy bankas ne Lenkijos pinigams pagal tuos čekius už dolerį moka tik 23.84 zlotus.

"Turistų miestas"

Vilnius dabar esąs tapęs "turistų miestu": pereitais metais Vilnių aplankę daugiau kaip 10 tūkstančių ekskursijų - apie 300 tūkstančių asmenų - "iš įvairių mūsų Tėvynės kampelių", kaip rašo Sov. Litva (1966/192).

Brangiam broliui ir svainiui

A. A. BRUNONI BUŠACKIUI mirus, mielus Eleną ir Aleksandrą Zujus ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

1 Metų Mirties Sukaktis

1965 metais rugsėjo 12 d. apie 4 val. p. p. mirė mano mylima žmona, A. A. MARIJONA RUKSENIENĖ

A. + A. HELEN GAUDUSAS (GAUDUS)

Pagal tėvus Rauskinaitė Gyv. 5229 N. Moody Ave. Mirė 1968 m. rugsėjo 9 d., 8:00 val. vakaro, sulaukusi 67 metų amžiaus.

"NAUJIENAS" SKAITO VISU

SROVIU ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JE ŽING, KAD "NAUJIENOS" PADUOLIA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR CERIAUSIAS RASTUS

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

LOVEIKIS

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYCIA

MAŽEIK & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE. TETS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS TEVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71st STREET

John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

GENERAL FACTORY

Young ambitious men can now be accepted for Stock, Shipping and other misc. factory positions

Excellent benefit program
And Working Conditions

APPLY WEEKDAYS
8:30 A. M. — 4 P. M.

5150 W. Roosevelt

TRAIN FOR A CAREER
AS A BUSINESS
EQUIPMENT TECHNICIAN

Excellent opportunity for a young man with the

ROYAL
TYPEWRITER COMPANY
Division of Litton Industries

Good mechanical aptitude required. If you qualify you will enter a paid training program and become a Royal Field Service Representative which can lead to greater responsibilities.

Outstanding benefits including Insurance Plan, Vacation, Sick Leave, Retirement and Stock purchase.

PHONE SU 7-2020
ERIK SCHMIDT
An equal opportunity employer

WORK ORDER SALES

Fabrication Dept. needs experienced shop man or draftsman to fill permanent opening for inside sales and engineering. Top salary and benefits.

PRODUCTION STEEL CO.

OF ILLINOIS
2801 W. ROOSEVELT RD.
BROADVIEW, ILL.
MR. HLAVIN

- STOCK MEN
- RECEIVING HELPERS
- ORDER FILERS

Outstanding company benefits.
Excellent working conditions.
Apply in person at

HALO LIGHTING INC.
9301 W. BRYN MAWR,
ROSEMONT
or for interview at your convenience
call 678-4750

MECHANIC
with truck experience
Steady work.
KREMA TRUCKING CO.
618 W. ELM ST.
Michigan 2-8975

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Kirpėjų sąjunga nieko nelaimėjo ir nepralaimėjo

Illinojaus general. prokuro-
ras William G. Clark buvo
gavęs teismo injunction, už-
draudžiant Chicago kirpėjų
sąjungai (Master Barbers
Association) kelti plaukų kir-
pimo kainas. Kirpėjai apelia-
vo į Illinojaus apeliacijų teis-
mą, bet apeliacijų teismas jų
apeliaciją atmetė. Taigi, Chi-
cago kirpėjų sąjunga negalės
bendrai, kaip organizacija,
įsakyti visiems savo nariams,
kokių kainų laikytis, nustati-
nėti bendras visoms kirpyk-
loms kainas ir t.t., tačiau visa
tai kirpėjams netrukdo, nes
Illinojuje pavieniui kainas kel-
ti yra įstatymais leidžiama.
Dėlto daugelis, ar dauguma
kirpėjų kirpimo kainas paty-
lomis, privačiai "pavieniui"
jau pakėlė iš \$2.25 iki \$2.50.

Vienas dalykas, ko niekas nes-
kelbia yra tai, kad dabartinės
kirpimo kainos bus skaitomos
ne umijinės, taigi neoficialės
kainos, dėlto plaukų savinin-
kai gali derėtis su kirpėjais
kaip privatūs su privačiais.

Šeši ciceriškiei nubusti

Apygardos teismo Oak Par-
ko skyrius ketvirtadienį nu-
bandė šešis iš suimtu 31 ry-
šium su eisenomis ir riaušė-
mis Cicero miestelyje praėi-
tą sekmadienį. Bausmės pini-
ginės, pradedant \$75, baigiant
\$350.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

ASSEMBLERS HEAVY

We have immediate openings for men in
Assembly Line Operations with Radio
Products.

We can offer excellent starting salary
with a full range of employee benefits
in our modern plant.

Automatic increases.

FULL TIME DAYS

APPLY IN PERSON

WARWICK

Electronics, Inc.

7400 N. Lehigh

Niles

An Equal Opportunity Employer

ANALYZERS

WARWICK has immediate openings for Electronics
Tech. Applicants should be high school graduates with
advanced technical training. Experienced preferred but
not necessary.

GOOD opportunity for experienced in electrical repair
of AM-FM radios and Amplifiers.

WE can offer a good starting salary with a full range
of employee benefits, wich include automatic increases,
paid holidays, free insurance and hospital.

APPLY IN PERSON

WARWICK

Electronics, Inc.

7400 N. LEHIGH

NILES

An Equal Opportunity Employer

ROUTE HELPERS

ENTER OUR ROUTE SALES TRAINING PROGRAM

Excellent opportunities exist for young men who would
be interested in learning the beverage business.

APPLY IN PERSON

Sat., Mon. & Tues.

CHICAGO 7-UP BOTTLING COMPANY

356 N. KILBOURN AVE.

ORDER FILLERS AND PACKERS

EXPERIENCED IN
PARCEL POST

STEADY
GOOD PAY
BENEFITS

Excellent Opportunity
For Right Men
CALL MR. SLOWIK
561-6162

WEDS., THURS., FRI
OR TUES. 8 A. M. — 4 P. M.

COUNTER MEN

DRIVE IN RESTAURANT

We need several good, steady counter
men, full or part time, day or night
shift. Experience not necessary.
We will train.

Excellent salary and working
conditions.

Free uniforms and meals.
Apply in person.

Ask for Manager
FRANKVILLE

2750 N. Central Ave.

DUNKIN' DONUT

has limited openings in our training
program.

Good salary and future.
Paid while training.

Apply in person
7565 LINCOLN
SKOKIE, ILL.

CANDY MAKERS

Experienced spinners, set up and
slab men.

Good pay and fringe benefits.
C & C CANDIES

811 EVERGREEN

Tel. 337-3836

WATCHMEN

Openings at Chicago Heights firms.

Full or part time. 30 to 60.
Must Pass Physical.

Phone collect

MO 4-4200

TRACTOR TRAILER DRIVERS — EXPERIENCED

Local pick up and delivery.

Must know city well.

MIDWEST MOTOR SERVICE

4915 So. CAMPBELL

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

— MONDAY, SEPTEMBER 12, 1966

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

ASSEMBLERS HEAVY

We have immediate openings for men in
Assembly Line Operations with Radio
Products.

We can offer excellent starting salary
with a full range of employee benefits
in our modern plant.

Automatic increases.

FULL TIME DAYS

APPLY IN PERSON

WARWICK

Electronics, Inc.

7400 N. Lehigh

Niles

An Equal Opportunity Employer

ANALYZERS

WARWICK has immediate openings for Electronics
Tech. Applicants should be high school graduates with
advanced technical training. Experienced preferred but
not necessary.

GOOD opportunity for experienced in electrical repair
of AM-FM radios and Amplifiers.

WE can offer a good starting salary with a full range
of employee benefits, wich include automatic increases,
paid holidays, free insurance and hospital.

APPLY IN PERSON

WARWICK

Electronics, Inc.

7400 N. LEHIGH

NILES

An Equal Opportunity Employer

ROUTE HELPERS

ENTER OUR ROUTE SALES TRAINING PROGRAM

Excellent opportunities exist for young men who would
be interested in learning the beverage business.

APPLY IN PERSON

Sat., Mon. & Tues.

CHICAGO 7-UP BOTTLING COMPANY

356 N. KILBOURN AVE.

ORDER FILLERS AND PACKERS

EXPERIENCED IN
PARCEL POST

STEADY
GOOD PAY
BENEFITS

Excellent Opportunity
For Right Men
CALL MR. SLOWIK
561-6162

WEDS., THURS., FRI
OR TUES. 8 A. M. — 4 P. M.

COUNTER MEN

DRIVE IN RESTAURANT

We need several good, steady counter
men, full or part time, day or night
shift. Experience not necessary.
We will train.

Excellent salary and working
conditions.

Free uniforms and meals.
Apply in person.

Ask for Manager
FRANKVILLE

2750 N. Central Ave.

DUNKIN' DONUT

has limited openings in our training
program.

Good salary and future.
Paid while training.

Apply in person
7565 LINCOLN
SKOKIE, ILL.

CANDY MAKERS

Experienced spinners, set up and
slab men.

Good pay and fringe benefits.
C & C CANDIES

811 EVERGREEN

Tel. 337-3836

WATCHMEN

Openings at Chicago Heights firms.

Full or part time. 30 to 60.
Must Pass Physical.

Phone collect

MO 4-4200

TRACTOR TRAILER DRIVERS — EXPERIENCED

Local pick up and delivery.

Must know city well.

MIDWEST MOTOR SERVICE

4915 So. CAMPBELL

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

— MONDAY, SEPTEMBER 12, 1966

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

ASSEMBLERS WIRERS & SOLDERERS

Immediate openings for women needed to do chassis
wiring, soldering and assembling on our conveyor line.
We can offer a full range of employee benefits in a
modern plant.

- Free Hospitalization
- Paid Holidays
- Excellent Starting Salary

APPLY IN PERSON

MONDAY THRU FRIDAY

7:30 A. M. THRU 4 P. M.

WARWICK

Electronics, Inc.

7400 N. LEHIGH

NILES

An Equal Opportunity Employer

NURSES AIDES

Positions available — 7:00 A. M. to
3:00 P. M. and 11:00 P. M. to 7:00
A. M. Liberal benefits.

Apply to

Miss S. Rinehart

CENTRAL

COMMUNITY HOSPITAL

5701 So. WOOD

CHICAGO, ILL.

RE 7-4600

GENERAL OFFICE

Girl who will enjoy working in
an office with a variety of
duties. Typing, light dictation,
& filing. Must have pleasant
voice for handling customer
calls.

Salary open.

1000 So. Western

666-7700

CANDY PACKERS

NO EXPERIENCE NECESSARY.
Will train on the job.
Good starting Salary and working
Conditions and many other Benefits.

APPLY IN PERSON

ZACHARY CONFECTIONS

855 W. WASHINGTON

PACKERS

FOR NEW PLANT IN

SCHILLER PARK

\$2.41 per hour plus paid

benefits.

APPLY

HOSTESS CAKE

9555 SORENG

(9500 West 4000 No.)

SCHILLER PARK

or

7525 W. LAKE ST.

992-0721

An equal opportunity employer

CLEANING LADY. We are looking
for a cleaning lady. Age to 45 with
ability to speak a little English. For
5 days a week. Working hours 4 P.M.
to 12 A.M. Good salary. Interviews
Mon. through Fri. 4 to 6 P.M. ask for
Mrs. Zorn. State Bank & Trust Co.
1603 Orrington Ave at Davis St.
EVANSTON, ILL.

HOUSEKEEPER

FOR WORKING MOTHER

2 school age children and 1 pre school
age child.

References required.

Stay or go. Phone GA 3-1460 before
6 P. M. Phone GI 8-6784 after
6:00 P. M.

WOMEN WANTED

FULL OR PART TIME

Light assembly work, union shop.
fringe benefits, good working con-
ditions, 4 raises first year.

\$1.40 hour to start.

Approved products.

4237 West 42nd PL.

WOMEN BINDERY HELP

We are accepting applicants for full
time or part time work.

PROGRESS CORP.

3434 So. 54th AVE.

CICERO, ILL.

REGISTERED L P N S

Openings for — 3 P. M. to 11 P. M.
shift and for 11 P. M. to 7 A. M.
shift. Good starting salary. Excellent
benefits. Modern nursing home.

PALOS HILLS

CONVALESCENT HOME

GA 3-1460

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

ASSEMBLERS WIRERS & SOLDERERS

Immediate openings for women needed to do chassis
wiring, soldering and assembling on our conveyor line.
We can offer a full range of employee benefits in a
modern plant.

- Free Hospitalization
- Paid Holidays
- Excellent Starting Salary

APPLY IN PERSON

MONDAY THRU FRIDAY

7:30 A. M. THRU 4 P. M.

WARWICK

Electronics, Inc.

7400 N. LEHIGH

NILES

An Equal Opportunity Employer

NURSES AIDES

Positions available — 7:00 A. M. to
3:00 P. M. and 11:00 P. M. to 7:00
A. M. Liberal benefits.

Apply to

Miss S. Rinehart

CENTRAL

COMMUNITY HOSPITAL

5701 So. WOOD

CHICAGO, ILL.

RE 7-4600

GENERAL OFFICE

Girl who will enjoy working in
an office with a variety of
duties. Typing, light dictation,
& filing. Must have pleasant
voice for handling customer
calls.

Salary open.

1000 So. Western

666-7700